

Mál nr. 365/2019**M og
V vegna réttaraðstoðartryggingar fjölskyldutryggingar****Ágreiningur um hvort bótaskylda úr réttaraðstoðartryggingu M hjá A sé til staðar.****Gögn.**

Málskot dags. 23.10.2019 ásamt fylgiskjölum 1-4.

Bréf V dags. 31.10.2019 ásamt fylgiskjölum 1-5.

Viðbótarathugasemdir frá M, dags. 4.11.2019.

Málsatvik.

Hinn 12. júlí 2019 var í Héraðsdómi Reykjaness kveðinn upp dómur í máli ákærvaldsins gegn M og fyrrverandi eiginkonu hans, X. Var ákæra á hendur X, fyrir háttsemi er varðaði 218. gr. b. og 1. mgr. 217. gr. almennra hegningarlaga nr. 19/1940, í þessum liðum en M var ákærður fyrir brot gegn 218. gr. b. sömu laga. Í tengslum við ákæru á hendur X um brot gegn 218. gr. b. um ofbeldi í nánnum samböndum lagði M fram bótakröfu á hendur X og var í dómi héraðsdóms fallist á hana að hluta. Jafnframt var X gert að greiða hluta málskostnaðar M vegna umræddrar kröfu. Þá voru M og X bæði dæmd til refsingar en í niðurstöðu dómsins var háttsemi þeirra, gagnvart hvort öðru, heimfærð undir 1. mgr. 217. gr. almennra hegningarlaga.

M hefur farið fram á bætur úr réttaraðstoðartryggingu þeirri sem er hluti fjölskyldutryggingar hans hjá V vegna þess málskostnaðar sem hlaust af því að sækja bótakröfu hans. V hefur hins vegar hafnað þeirri kröfu á grundvelli þess að ekki hafi verið um að ræða ágreining í einkamáli, svo sem skilmálar váttryggingarinnar kveði á um. M er ósammála þeirri túlkun enda hafi ákærvaldið ekki verið aðili að þeim þætti málsins sem varðaði kröfu M um miskabætur, heldur hafi krafa um þær verið tekin til meðferðar samhliða sakamálinu. M hafi ekki verið skipaður réttargæslumaður og hafi hann því verið tilneyddur að bera lögmannskostnað vegna einkaréttarlegrar kröfu sinnar sjálfur. Slík krafa lúti réttarforsreglum einkamála og dómara sé heimilt að skilja hana frá rekstri sakamáls og láta taka hana meðferðar í sérstöku einkamáli.

Í bréfi sínu til nefndarinnar lýsir V þeirri afstöðu sinni að um sé að ræða kostnað vegna sakamáls og því sé bótaskylda ekki fyrir hendi. Þannig komi fram í 36. gr. skilmála umræddrar váttryggingar að hún taki ekki til sakamála. M hafi ekki höfðað einkamál á hendur X og um sé að ræða lögmannskostnað sem hafi fallið til við rekstur sakamáls. Það að um kostnað við einkaréttarlega kröfugerð sé að ræða leiði ekki til þess að um sé að ræða kostnað vegna einkamáls í skilningi skilmálanna. Þá sé kveðið á um það h-lið 38. gr. sömu skilmála að váttryggingin taki ekki til ágreinings, máls eða málsbeiðni sem varði skaðabætur eða aðrar kröfur sem varða verknað sem leiðir til gruns eða ákæru á hendur váttryggðum vegna brots sem er saknæmt. Umrætt dómsmál hafi verið sakamál þar sem M hafi verið ákærður og sakfelldur og því falli krafa hans undir þetta ákvæði váttryggingarskilmálanna. Er bótaskylda því hafnað.

Í viðbótarathugasemdum sínum til nefndarinnar áréttar M að tveir lögmennt hafi rekið mál hans fyrir héraðsdómi, einn hafi verið skipaður verjandi hans, en annar hafi farið með einkaréttarlega kröfu hans í málinu, en hún hafi grundvallast á því andlega tjóni sem M varð fyrir vegna líkamsárásar X. Að öðru leyti ítrekar M áður fram komnar kröfur og rökstuðning.

Álit.

Í sakamáli því sem um ræðir var X ákærð vegna þrenns konar háttsemi sem var talin fela í sér brot gegn ákvæðum almennra hegningarlaga. Var hún sýknuð af einum lið ákærunnar. Í öðru lagi voru X og M bæði sakfelld fyrir líkamsárás gegn hvort öðru, og var ekki fallist á bótakröfu M á hendur X vegna þess tilviks. Í þriðja lagi var X sakfelld fyrir að hafa með nánar tilgreindum hætti veist með ofbeldi að M og var henni jafnframt gert að greiða honum miskabætur vegna þess. Á grundvelli þessa verður ekki fallist á það með V að um sé að ræða ágreining sem varðar skaðabætur eða aðrar kröfur

sem varða verknað sem leiðir til gruns eða ákæru á hendur vátryggðum vegna brots sem er saknæmt, enda sætti X ein ákæru vegna umrædds atviks. Verður því ekki fallist á það með V að rétt sé að hafna bótaskyldu með vísan til ákvæðis h-liðar 38. gr. skilmálanna.

Hins vegar verður ekki hjá því komist að líta til bótasviðs réttaraðstoðartryggingar fjölskyldutryggingar M hjá V en í 7. kafla skilmálanna segir að hlutverk hennar sé „að greiða málskostnað vegna ágreinings í einkamálum“. Þá kemur í lokamálslið 36. gr. sömu skilmála fram að vátryggingin taki ekki til sakamála. Þrátt fyrir að um einkaréttarlega kröfu hafi verið að ræða verður ekki hjá því litið að hinn einkaréttarlegi ágreiningur var ekki rekinn í sérstöku einkamáli heldur til lykta leiddur í sakamáli. Verður því að telja að málskostnaður við rekstur slíkrar kröfu sé undanskilinn gildissviði umræddrar vátryggingar, enda skýrt af orðalagi skilmála hennar að hún taki ekki til sakamála. Ber því að hafna kröfu M.

Niðurstaða.

M á ekki rétt á bótum úr réttaraðstoðartryggingu hjá V.

Reykjavík 26. nóvember 2019
Þóra Hallgrímsdóttir lögfr.

Valgeir Pálsson lögm.

Hildigunnur Hafsteinsdóttir lögfr.